

Besúgási egyenleg

Az MTV vezetője, *Náhlík Gábor* elnökhelyettes vizsgálatot, egyszersmind hírzáratot rendelt el A Hét által — a rendőrségi állításokkal egybehangzóan — föltételezett és ez idő tájt úgy tűnik föl, közvetve-közvetlen gyanítható újabb Esti Egyenleg-„stikli” kapcsán. Ha a szerföltött kínos, korántsem csupán szakmai ügyben egyértelműen kiderül, hogy valamelyik fél súlyosan vétett az erkölcsi normák — akarom mondani: a tévés céhkódex — ellen, s ezt ennek megfelelő felelősségre vonás követi, akkor alapjaiban borulhat a tévé hírműsorainak *Hankiss*-féle politikai szempontú felosztása. Nem kétséges ugyanis, hogy például az Egyenleg esetében merő porhintés a tárgyilagosságra és a szakértelemre való állandó hivatkozás. Mert miféle elfogult, „kiegyenlítő” szemlélet uralkodik ott, ahol a Szlovákia tagfölvételét tárgyaló Európa Tanács közgyűléséről a műsorvezető alig leplezett szenvtelenességgel közli: a „magyarok” tartózkodtak a szavazáskor. Nem — urambocsá! — hazánk, nem a megbízott, választott képviselőink, nem mi, hanem „ők”, a magyarok. Valahogy olyan hanglejtéssel és hozzáállással, ahogy egy pedigrés ellenzéki politikacsínálótól megszoktuk (és a Mérleg utcában elvárják), ha — mondjuk — a IV. Nagy Szittyia Világtalálkozóáról tudósít. Ha *Mečiar* mondja így, az mind formai, mind tartalmi szempontból teljesen helyénvaló. De a közszolgálati Magyar Televízióban? Vajon a szerkesztő és a műsorvezető úr milyen nemzetiségűnek vallja magát? Ám lehet, hogy csak szerföltött udvariasak akartak lenni abbéli eredendő meggyőződésükből fakadóan, hogy az „idegen szép”, még ha egyelőre többségben van is. Persze a legjobb többség (indian) a néma többség (halott indian). Mert ha beszélni, tiltakozni, tanuskodni merészel, mint azok az egyébként avított jelmezekben — ki tudja, kinek a felbujtására — balhézó gyerekek, akik A Hétben megcáfolták az Egyenleg állítását, akkor jön a minden ízében penetráns Magyar Narancs című hetilap felszólítása: „a fiúk, cigány/arab/zsidó/néger/buzi/komcsigyanús egyént ha látnak: katonás hátra arc, lépés indulj, irány az Izabella néni. Vagy a Duna, és lök-jék egymást bele.” Hm!

A *Soros György* által nagyvonalúan pénzelt, a Fideszhez mellesleg közel álló fórumtól ugyan mi mást várhatnánk? (A saját filozófiájának megfelelő irányba nyitott társadalmat szorgalmazó tőzdespekuláns most éppen a német márkára vetette ki a hálóját. Fölvettebb kétes pénzügyi műveletei kapcsán nem véletlenül mondta róla egy francia bankár: „Az olyan embereket, mint Soros, hajdanán lefejezték.”) Nos, az említett lap sem megy messzire egy kis hitelrontásért. Íme: „a magyarságteljesítmény hagyományai közismertek: a *Szalasi*-rendszer összeomlásáig az egy főre eső besúgótermelésben Magyarország játszva lepipálta a náci által megszállt egyéb országokat” — így *Csurka István* (immár a Magyar Út Körök elnöke) ürügyén *Eörsi István*, amúgy a többi közt *Horn Gyula* után szabadon. Hogy ez (mármint hogy a besúgásra szakosodottak országa lennénk) alávaló, számtalanszor megcáfolt, jellegzetesen goebbelsi — ha úgy tetszik, pufajkás — rágalom, azon a hírheft papaverse óta önmagát lejárató író játszva túlteszti magát. Nyilván nem utoljára.

Erről jut eszembe: a III/III-as ügy látványos és tragikomikus *Végyvári*—*Roszik*-nyitánya óta macakcsul tartja magát egy, az MSZP által is (talán nem véletlenül) sugallt-táplált tévhit, miszerint egye-

dül a hajdani állampárt tagjai vétkelenek a besúgás kényszerű vagy önkéntes gyalázatában. Ez — enyhén szólva — egyszerűen nem felel meg a valóságnak, s hogy a kormány, illetve az őt alkotó koalíciós pártok tagjai akarva-akaratlan bevettek, az csak a tájékozatlanságukat és a jóhiszeműségüket bizonyítja. A valóság az, hogy bármely mezei MSZMP-s beszervezhető volt, pusztán előbb a BM illetékes ügyosztályának a kiszemelt föltöttes párthatóságának engedélyét kellett kérnie. Oly nagy korlátozást pedig ez nem okozhatott, hiszen mely kerületi, városi stb. pártszerv merészelt volna ellenkezni a mindenható *Aczél*—*Harangozó*- vagy a KGB-érdekeltségű titkosszolgálatl? Arról nem is szólva, hogy minden bizonyonnyal párttag is figyelt árgus szemekkel párttagokat, majd szép rendesen be is köpte őket, legföljebb nem a BM, hanem a pártközpont vagy a Kreml elvtársainak. Ráadásul a bizalmas információk fölfelé áramoltatásának ennél agyafürtőbb módszerei is léteztek. Egyes kiérdemesült, magas rangú BM-esek szerint a hajdani — eddig jobbra hősies legendákkal övezett — *Beszélő* legjobb cikkeit, tanulmányait, elemzéseit is állítólag ők írták álneveken, lévén így üzengettek, sügtak fölfelé a valós állapotokról: „Az a baj, hogy nagy a baj, elvtársak!” Mi lesz itt, ha egyszer ők is beszélnek a nyilvánosság előtt? Például arról, hogy mennyire és kit üldözhetek, zaklathattak valójában önfeledten a derék, „minden gyanú fölött álló” polgárjogi aktivisták és ellenzékiek közül anélkül, hogy figyelmen kívül hagyhatták volna az egyik döntő és végső külső érvert: az USA legnagyobb kereskedelmi kedvezményének (adom, megvonom, ha...) elvét.

Egyébként is egyre olybá tűnik föl, hogy ki volt ügynök, ki van benne a „cégkódexben”, a „szaknévsorban”, azt időszerű politikai megfontolások döntenek el (ha akarom vehes, ha akarom nem). *Torgyán József* szerint például, aki *Csurkához* hasonlóan szintén átvilágított — s hogy, hogy nem, de patyolat tisztára mosta — magát, a Magyar Út Körök és az új keletű Magyar Igazság Párt is hamisítatlan fedőszervek, amelyeket az MDF létesített fondorlatos kizárásokkal. A kör bezárult, mert a „fedőszervek” szerint a „megtisztult” MDF meg az új, transzvesztita burzsoázival, a régi kommunista nőmenklatúrával és az ellenzékkel paktált le a magyarság el-, be- és kiárlása végett. Így aztán nem csoda, ha már a kofák sem akarnak egy gyékényen árulni az elmés számlaadási kötelezettséggel, inkább — mint kilátásba helyezték — kiveszik az évi rendes kényszerszabadságukat. Még azt a közkeletű népi bölcsességet is fölvilágítják, ha rákényszerítik őket, hogy nyugtával dicsérd a napot.

MENYHÁRT LÁSZLÓ

